

N A Š D O M

„Vrli Slovenci: Prava vera bodi vam luč, materin jezik bodi vam ključ do zveličanske narodne omike.“ A. M. Slomšek.

Izhaja vsak drugi četrtek. Naročniki „Slov. Gospodarja“ ga dobivajo zastonj. Posebej naročen velja s poštnino vred eno krono za celo leto. Posamezne številke veljajo 4 h. — Naročnina se pošilja na upravništvo „Našega Doma“ v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Za oznanila se plačuje od navadne vrstice (petit), če se enkrat natisne, po 15 h, dvakrat 25 h, trikrat 35 h.

„Nova slovenščina“.

Nemški uradniki, ki jedo slovenski kruh po naših trgih in mestih, navadno ne znajo toliko slovenščine, da bi mogli med našim ljudstvom vestno in natančno uradovati. To najbolj vedo naši slovenski odvetniki, ki imajo z uradi ravno največ opraviti. Za to opominjajo ljudstvo, naj zahteva slovenskih uradnikov na slovensko zemljo! A taka zahteva vselej močno razburi nemške uradniške duhove. Njim se toži po slovenskih krajih, kjer je prijetneje bivati nego v kakem nemškem od omikanega sveta ločenem koticu. Bahajo se torej, da znajo celo novo slovenščino, a ljudstvo ne razume «nove slovenščine», to želijo le odvetniki, ljudstvo pa celo nemški bolj razume kot preklicano «novo slovenščino». Oglejmo si na posebnem slučaju novo slovenščino nemških uradnikov! C. kr. okrajno glavarstvo v Mariboru je na vsa županstva izdalo naslednjo okrožnico:

Štev. 4529. Na vse občinske predstojništve. V priklepni dobi občinsko predstojništvu zapisnik zavezančev črne vojske rojstvenega leta 1884. z nalogom totu zapisnik skoz 8 dni v občinskem uradu lezat pustiti in tistega oznaniti. Ako bi se proti tem zapisnikom kak ugovor vzdignil, al pa kakšna poprava potrebna bla, je to pod naprej polagoj tega zapisnika nemu-

doma tusem za naznanit. Po preteku tega preloga je spisek črne vojske v dvojnoverstnem zgotovljenju spisovati, ti starejši letni zvezek zavezančev črne vojske, to je 1860 rojenih je iz ondesnjega spiska črne vojske za odločiti. Iz tega na ta način popravljenega spiska je po poštevi pike 29 naročila čes uravnava črne vojske en izvlek za sestaviti iti, v katerem so zapisani zavezanci črne vojske po vrsti starosti sestavljeni za izkazovati. Priklepen zapisnik izvlek črne vojske in spisek za 1884 so zanesljivo do 1. sučca t. l. tusem zaslati. Ti drugi spisek črne vojske je pri občinskem uradu za podržat. C. kr. okrajno glavarstvo Maribor dne 4. febr. 1903.

To je jezik, ki ga pišejo in govore nemški uradniki z našim ljudstvom. Ali govori kje ljudstvo tak jezik? Ne! Ali kateri Slovenec piše tako «novo slovenščino»? Ne! To je spakedran, popačen slovenski jezik! Takega jezika ne razume seveda noben Slovenec! Ako nemški uradniki mislijo, da je ta miš-maš «nova slovenščina», potem verjamemo, da je med slovenskim ljudstvom nihče ne razume, najsi bo bolj ali manj visoko izobražen! S takimi jezikovnimi nestvori spravljajo naš lep slovenski književni jezik ob dober glas, stavijo slovensko ljudstvo v nasprotje s slovenskim razumništvom ter se na ta

skandalozen način obržujejo na slovenskih tleh. Kako si naj upa slovenski človek svoje važne zadeve zaupati možu, ki ga ne razume, ki govori tako zmeden slovenski jezik? Nemški uradnik ne razume Slovenca, Slovenec ne uradnika. To je tudi važen razlog, da Slovenci nimajo popolnega zaupanja do nemških uradnikov. Kdo jim je porok, da jih uradniki prav razumejo. Koliko krivic se je mogoče vsled tega, ker uradniki ne znajo slovenski, že zgodilo slovenskemu ljudstvu.

Slovenci! Zahtevajte na shodih za naše kraje le slovenskih uradnikov. V uradih govorite le slovenski; in ako ne razumite nemškega uradnika, dajte to v zapisnik, potem pa zapustite dostojno urad in nemudoma stvar naznanite kateremu izmed državnih poslancev. Slovenskemu ljudstvu je treba slovenskih uradnikov, ki ga razumejo in imajo srce zanj.

Nemiri na Balkanu.

Pravijo sicer, da ne bo vojske na Balkanu, ker še Rusija in Avstrija hočeta počakati, da se mirnim potom uredijo žalostne razmere v Makedoniji, vkljub temu se vse pripravlja na vojsko. Naše občine so ravno zadnji čas dobile nalogo, sestaviti imenik voznikov, ki bi v slučaju mobili-

Slovenski junak.

GINLJIVO je gledati, kako jemlje dvajsetletni fant slovo od svoje matere, kadar pojde k vojakom. Še več solz pretoči mati, kadar odpravlja svojega sina na vojsko. V strahu, ali bo ga še videla kedaj, mu poda roko. Spomni ga na pobožne nauke, katere mu je priporočila na pot, zakliče mu, Bog te spremljaj! in sin se odpelja po železnici daleč od svojcev, da vstopi v svoj polk in odide z njim na polje slavne zmage ali pogina. Mnogo se jih ne povrne več, drugi pridejo, pa nevoljaši: brez roke ali noge. So pa tudi, ki so se hrabro bojevali za cesarja in svojo drago domovino, se srečno povrnoli ter prestopili prag svoje rodne hiše, z veliko zlato medaljo na prsih, ki je največa čast, katero si more privojevati vojak pod častnikom.

Evo izgled slovenskim fantom v spodbudo. Dne 24. junija 1859 leta, v jutro okoli pete ure zagromijo prvi topovi sovražnika, in začel se je krvavi boj pri Magenti. Že parkrat so porinoli naši vojaki sovražnike nazaj, a vedno z novimi

trumami pomnoženi so zopet prodirali proti avstrijski vojski. Ravno kar je deveti bataljon lovcev zapodil sovražnika iz neke tokave in se razpostavil, da bi počakal napad sovražnikov. A sovražnik, zopet pomnožen, je znova drl naprej s tako silo, da je spraval bataljon v popolen nered.

Jožef Perša, divizijski trompetas — niti poveljnika, niti nobenega častnika ni bilo videti več — je namah spoznal strašno nevarnost, ki preti naši armadi. Samodsebe, brez vsakega povelja, dal je torej s trompeto v primernem prestanku znamenja: Skupaj — streljaj — naprej — in konečno: naskok! Te signale so ponovili za njim vsi trompetasi na levi stojajočih pešcev, in vsa vojska ob enem je naskočila bližajočega se sovražnika s tako silo, da ga je vsega razpršila.

Med tem je ujel sovražnik Marainze stotnika devetega lovskega bataljona, ki je oblegal neko vilo. Na poziv Peršev in njegovo prizadevanje pa so ga zopet oprostili pribhajajoči lovci.

Vkljub tolikemu srečnemu uspehu so se Avstrijci pred nadštevilno množino so-

vražnika morali vender umaknoti nazaj v Pozzolongo. Na povratku tje pa ste zadeli dve krogli poveljnika devetega bataljona obrstlajntanta Friderika Menninger v desno nogo — ena nad, a druga pod koleno. — S pomočjo štabnega trompetasa, nadlovca Horvat, in še dveh drugih, je Perša častniku obvezal rane, ne glede na nevarnost, da jih ujamejo, ga posadil na vjetega konja, katerega je gnal mož za vajeti, in ga spraval srečno iz sredine krogel na kraj rajencev. Potem se je vrnil Perša na svoje mesto in se bojeval orjaški dalje.

Po bitki je dobil srčen trompetas dve darili v denarju: 12 gld. mu je dal obrstlajntant Menninger in 50 gld. je dobil iz zbirke bečkih meščanov. Kar pa mu je bilo še ljubše, kakor penazi, čeravno je bil siromak, to je bila zlata medalja, ki je odzdaj kinčala njegove hrabre prsi.

Leta 1864 se je Perša bojeval na severu. Tudi tukaj se je pokazal pravega junaka, kar nam posvedoči pismo devetega lovskega bataljona. Pismo se glasi:

«Ekscelenca gospod armadni korni komandant feldmaršallajntant Ludovik plemeniti Gablenz objavi s poveljem št. 64,

zacije za vojsko, bili s svojimi vozovi takoj na razpolago.

Rusija in Avstrija sta zahtevali od Turčije, naj izvrši nekatere spremembe v upravi Makedonije. Turčija ne ugovarja, a storiti pa noče nič. Za to vre v Makedoniji med Slovani naprej, upor raste. Ustaja je sicer razširjena po vsej deželi, ali ustaši ne morejo še razviti svojega pravega delovanja zaradi slabega mokrega in mrzlega vremena. Tudi turška vojska se ne more dobro gibati, ker so vsi poti in vse ceste v jako slabem stanju.

Da bodo imeli naši čitatelji pojem o divnem junaštvu makedonskih Slovanov omenjamo, da je te dni napalo v gorovju Golok 40 slovanskih ustašev celo turško vojsko, broječo nad 1000 mož. S handžari, s puškami, z bombami in z dinamitom so jih razgnali na vse strani in jih mnogo pobili. Tako divni junaki so naši bratje, makedonski Slovani! Vsled tega vlada mej turškim prebivalstvom velik strah. Pogum in vstrajnost ustašev jim prozrača velike preglavice!

Črtice o socijalnem vprašanju.

(Piše Al. Kokelj.)

V. Začetek rokodelstva, cehi. Občno blagostanje.

Za časa preseljevanja narodov, katero se je začelo l. 375 po Kr., ko so Huni prišli iz Azije v Evropo, so bile žolostne razmere v južni in zapadni Evropi. Surovi narodi kot Svevi, Vandali, Huni in drugi so opustošali najrodovitnejše dežele, požigali so mesta in vasi, uničevali so starodavne spominke umetnosti in vse kulturno življenje.

Tu pa je zopet pokazalo krščanstvo svojo življensko moč. Po raznih krajih so se začeli zidati samostani. In menihi v njih so bili prvi, kateri so izpreminjali opustošene dežele z nova v rodovitna polja. Vsled tega lahko s ponosom trdimo, da je krščanstvo prvo dalo čast delu. Pri Grkih in Rimljanih je bilo delo nekaj sramotnega in sicer zato, ker so vsa dela doma in na polju opravljali sužnji. Slobodni moške so se pa pečali z državnimi opravili, gojili so umetnost, hodili v vojsko ter se zabavali po svoje.

Drugače je v krščanstvu. Reditelj Kristusov je bil tesar, kateremu je On sam pomagal pri delu. S tem je naš Zveličar

9. aprila t. l. pohvalno priznanje, da se je vodja Jožef Perša v bitki pri Veile 8. marca 1864 izvanredno hrabro bojeval. — Pjested, 13 aprila 1864.

Jožef Perša, rojen 1830 v Ljutomeru na Štajerskem, je služil pri 9. bataljonu lovcev 13 let 10 mesecev in 27 dni. Bil je proti koncu svojih vojaških let vodja in živi sedaj kot mežnar pri podružnici Cezanjenci blizu Ljutomera v velikej revščini.

To sem čital v knjigi: «Gut und Blut für unseren Kaiser», kjer popisuje Adolf Ascher vse junake, ki so si zaslužili s svojo hrabrostjo veliko zlato medaljo.

Naš junak Perša je umrl 3. oktobra 1902, a vam, slovenski fantje, je zapustil trajni vzgled, po katerem lahko branite pri priložnosti tudi vi presvitlega cesarja in milo domovino. P. s.

delo posvetil in je delo postalo nekaj častnega. Zato so se menihi v samostanih tako navdušeno poprijeli raznovrstnega dela! In tu ne omenjam tega, da so bili menihi takrat jedini, ki so se pečali z vedo in umetnostjo; ne omenjam tega, da so nam jedini menihi ohranili spise starih Grkov in Rimljanov. Tudi tega ne omenjam, da so bili menihi prvi učitelji na različnih šolah. Omenjam le, da so menihi opravljali vsa navadna poljska in domača dela, izvrševali so vse stroke rokodelstva ter so tudi druge učili tega, kar so znali sami. Potemtakem so bili menihi prvi rokodelski mojstri. Zato so se priseljevali v bližino samostanov razni ljudje, kateri so se od menihov učili rokodelstva. Po nekaterih krajih so stanovali rokodelci celo v samostanih. Tako je šentgalski samostan v Švici imel l. 954 celo vrsto rokodelcev v svojih prostorih. Ker se je na ta način pri samostanih naseljevalo vedno več ljudij, nastale so vasi in mesta. S številom prebivalcev je naraščalo število rokodelcev, katere je cerkev posebno podpirala. Ščasoma so se rokodelci ene in iste stroke začeli združevati v družbe, katere imenujemo cehe.

Kaj so bili cehi? Cehi so bile zveze rokodelcev ene stroke in v enem kraju s tem namenom, da bi vspešneje zastopali svoje koristi. Takó beremo o cehih krojačev, pekov, tkavcev, strojarjev itd. Ribiči v Raveni na Laškem so imeli tak ceh že l. 943, na Nemškem in v Avstriji so bili tudi že v 11. stoletju. Na Štajerskem imamo najstarejše poročilo z l. 1381 od ceha tesarjev v Judenburgu. Rokodelstvo v cehih je posebno cvetelo v 14., 15. in v začetku 16. stoletja. Potem pa je začelo propadati.

Cehi so bili organizirani na strogo verski podlagi. Versko prepričanje je moralo prešinjati vse ude. Imeli so svoje patrone, svoje praznike in nekateri celo svoje oltarje v cerkvah. Usnarji v Celji so še l. 1762 dali napraviti v župnijski cerkvi svoj oltar na čast sv. Nikolaju. Življenje med mojstri, pomočniki in vajenci je bilo družinsko. Stanovali, jedli in zabavali so se skupaj. Tudi za bolne člane je bilo preskrbljeno. Verske dolžnosti so se morale natanko izpolnovati. Igra, pijančevanje, »plav pondeljek«, ponočevanje bilo je pod kaznijo prepovedano.

Natanko so določevali cehi, koliko pomočnikov in vajencev je smel imeti posamezen mojster in kakšna plača se jim je morala dajati. Surovine so naročali skupno. Strogo so pazili, da so bili uteži pravi, da je bila cena primerna in blago pošteno. Proti ponarejevalcem so hudo postopali. Zapovedano je bilo, da v okrožju kakega kraja smejo prodajati le domači rokodelci. In ljudje so bili prisiljeni le pri teh kupovati. Določeno je tudi bilo, da smejo obrt izvrševati le udje cehov. Ako je kak mojster umrl, so udovi preskrbeli spretnega pomočnika, ki je nadaljeval rajnega delo. Vsak je moral delati osebno; podjetnikov, ki bi živeli ob žuljih drugih, ni bilo. Vsaka obrtna svoboda je bila izključena.

Ker so bili rokodelci tako organizirani v cehih, zato je prospeval rokodelski stan. Nikjer ni bilo velikega bogastva, a tudi ne revščine. Vladalo je splošnje blagostanje. Konkurence ni bilo, nihče ni izkoriščal drugega. Vsi so delali, mnogo so

zaslužili in zraven dobro živeli. A ne le pri rokodelcih, tudi pri kmečkem ljudstvu, pri dninarjih in delavcih je bilo takrat splošnje blagostanje. Če prebiramo kulturno zgodovino tistega časa, ne moremo se prečuditi, da se je tako dobro godilo ljudem. Slavni nemški zgodovinar Janez Janssen¹ navaja več izgledov, da so v 15. in v začetku 16. stoletja ob Renu, na Bavarskem, na Saksonschem in sploh na Nemškem imeli hlapci, dekle in dninarji opoludne po štiri in zvečer po tri ali štiri jedi. Meso so dobivali po dvakrat na dan in v vinskih krajih tudi vino po dvakrat. Poleg hrane so pa imeli še lepo plačo. Sploh so bili takrat tako dobri časi, da je bilo meso pri delavnem ljudstvu navadna jed. Premožnejši stanovi so pa živeli še boljše. Jednako dobro se je godilo ljudem na Češkem in po nekaterih drugih avstrijskih pokrajinah. Da se je delavnim ljudem v srednjem veku dobro godilo, to spričujejo tudi socijalni demokratje Kautsky, dr. Adler, Hydemann (Anglež) in dr. Radi pičlega prostora navedem le Kautsky-ja²: »Iz 14. in 15. stoletja imamo prepovedi zoper preobilen lišp in določbe delavskih mezd, ki določajo, da delavci nimajo pravice tirjati mesa in merice vina ali piva več kot dva krat na dan. Pomočnikom se je prepovedovalo nositi žamet in svilo ter več takih rečij. Dandanes bi bile take prepovedi popolnoma odveč.«

V južnih avstrijskih deželah se ljudem ni tako dobro godilo. Tega so bili krivi Turki s svojimi roparskimi napadi. A boljše se jim je vendar godilo kot dandanes. Zgodovinarji namreč pripovedujejo, da so bile zelo rodovitne tiste letine, ko so Turki hodili na Slovensko. Ta rodovitnost jih je ravno vabila k vednim napadom. Kakor hitro pa so ponehali turški navali, začela je na Slovenskem cvesti obrtnija, rokodelstvo in med kmečkim ljudstvom je bilo občno blagostanje. Kakó močen kmečki stan smo imeli Slovenci, to se je videlo še v prvi polovici preteklega stoletja.

Da se je v srednjem in v začetku novega veka tako dobro godilo delavnim stanovom, to je zasluga jedino katoliške cerkve. Ta je imela takrat velik upliv na vladarje in ljudstva. Ta svoj upliv je porabila, da so se izdajale modre postave in ljudstva so se ravnala po njih. Varovala sta se rokodelski in kmečki stan; bile so v veljavi postave zoper oderuštvo in Jude. Nihče ni mogel izkoriščati drugega, zato je vladalo občno blagostanje. In če je bilo kaj revežev, je cerkev sama skrbela za nje, državne pomoči ni bilo treba. Zakaj ni dandanes več tako, bomo spoznali v naslednjih odstavkih.

Gospodarske stvari.

Kaj se dela v malem travnu?

Razna opravila. Bučelam je treba hrane pokladati. Ko se drevje beli (v cvetju), se beli platno; tudi staremu platnu madeže odzameš, če ga izpostaviš ven kakor novo platno. Brezja za nove metle je treba narezati, dokler ne požene zelenja. Pripravi večasi zdrave pomladne jedi: krešo, bobovnik, motovivec, mlad hmelj.

¹ Janez Janssen: Geschichte des deutschen Volkes beim Ausgange des Mittelalters. I. B. 9. Aufl.

² Wiener soc. dem. Buchdruckerorgan „Vorwärts“ (1898): die Arbeit heute und vor 500 Jahren.

Drevje. Dopolni dela suščeva. Čas je cepiti, dokler se popki ne odpró. Kadar so že odprti, se cepi za lubad. Presadi iz kleti cepljena drevesa. Po saditvi ne zabi zaliti. Na požlahtnjenih divjakih se pod cepičem odkrhavajo poganjki. Na enoletnih požlahtnjencih se puščajo stranski poganjki, da se razvijó do četrtega peresa, nad tem se odščipavajo. Pregarjajo se gosenice. Zemlja se rahlja in pleve.

Trta se manda; lahko se še sadi. Cepljene korenjake vlagaj v trtnice. Vzgojene trte lahko še sadiš. Poganjke, ki izpod čepiča rijejo, odstranuj. Slabotnim trtam pognoji.

V r.t. Ograjna zelenika se obreže. Seje se srednji in pozni grah, vse vrste zelja, koleraba kasne vrste, poletna endivija, zimski ohrovt, rudeča pesa. Če hočeš špinačo imeti vedno, sejaj jo vsaki teden. Spargeljni se zdaj devljejo na vrte (v lončih že poprej). Kumare in buče pripravi h kaljenju, v ta namen jih sejaj v lončke v prst ali pa v žaganje po 3—4 zrna, potem postavi na gorak prostor; v maju se na toplo presadé. Na gredicah vzgojene sadike se presadé. V tem času trebi, rahljaj, smukaj.

Cvetlice. Vrtnice odkrij, obreži. Presadi na prosto klinčke (nageljne). Nasejaj trdnih enoletnih cvetlic; nežnejše v gerko gredo, če presajenje prenesó. Sicer jih sejaj kasneje. Pomladne gredice se najpolnijo z prejšnjim jesen vzgojenimi, mačeho, potočnico itd. Poleg suščevih cvetlic so sedaj v cvetju tulipani, narcisi, hiacinti, vijolice, zaspančki (gentiana), perunike, primule. Zadnji čas za sejanje gloksinij, begonij. Zaliva se zjutraj.

Na polju. Pripravi njive za proso, koruzo, fižol. Koruza vspeva na vsaki zemlji, da je le toplo; po žitu se ji pognoji. Lucerna in esparzeta se seje, lahko tudi že koruza. Zgodnji oves se z brano preleče. Ozimna žita je dobro enkrat opletí. Krompir ob lepem vremenu prvič okoplji. Oplevi prvič korenje in kolerabo. Zelje presadi v zelnike.

Naši mladini!

Naj mi bode dovoljeno, predraga mi slovenska mladina, da vam tudi jaz kot vaš tovariš nekaj vrstic zapišem v pouk in zabavo. To mi je tem lažje, ker ima sedaj spodnještajerska mladina svoj list, čegar program je izgoviti slovensko mladino v katoliško narodnem duhu ter vstvariti iz nje bodoče dične slovenske narodnjake, oziroma vnete boritelje za narod in prosveto. V tem listu, ki nam poroča vesele in žalostne dogodke širom sveta in naše domovine, posebno še pa o veselih in žalostnih dogodkih med slovensko mladino, se lahko pogovarjamo mladeniči in dekleta celega Spodnjega Štajerja ter drug drugemu dajemo koristne svete. Kar je eden skusil in se mu zdi dobro, nasvetuje drugim in tovarišem v blagor. List je zaradi tega tudi povsod priljubljen in razširjen. V zadetku je «Naš Dom» v prav skromni obliki k nam prihajal, a glejte, kakšen korenjak je pa že danes in kako se je med našim ljudstvom razširil! On prihaja v najbolj skrito gorsko vas k revnemu planincu v bajto, kakor v mesta v hiše imovitih meščanov, k priprostemu kmetiču, kakor k omikanemu mestnemu pisarju. S kratka, težko že najdeš kotic, kjer se

ne bi nahajal kaki iztis «Našega Doma». In ta skoro najbolj razširjeni slovenski list moramo ponosno imenovati mi spodnještajerska mladina: Naš list! Ali se ne bodemo torej prav tesno oklenili lista, ki nam toliko zdravega in koristnega razvedrila daje? Da! To smo že storili v obilni meri, a hočemo še tem obilnejše storiti, to pa s tem, da bodemo njegove nauke marljivo čitali in se zvesto po njih ravnali, ter da bodemo dragi nam «Naš Dom» v še obilnejši meri podpirali oziroma naročevali. Dragi mladeniči in dekleta! Naravnost rečem, da je nelepo za vsakega in pravi mlačnež je, kdor še ni naročnik «Našega Doma». Naprej torej, slovenska mladina! Katoliško narodna zavest naj se med nami razširja!

Mladina potrebuje družbe.

V življenju posameznega človeka se večkrat pripeti, da kadar nima nobenega dela, da mu ni, da bi čital ali kaj enacega delal, in če se že tudi česa loti, se mu vendar vse dozdeva nekako suhoparno, da še celo mrzijo nam dostikrat take stvari, ki nas drugače vselej zanimajo. Naš duh pa vendar nekaj zahteva, nečesa mu manjka, hrepeni po nečem, da si ravno sam ne ve, po čem. V tem slučaju navadno pričnemo tožiti, da nam je dolg čas, čutimo se osamljene, želimo si družbe, kjer bi se razvedrili. Tukaj je tudi res potrebno, da si poiščemo pošteno družbe, kjer se naš duh razvedri, sicer moremo postati svojeglavni, sebični, ali celo ljudomrzni.

Ako se taki slučajji dogodijo že pri navadnih ljudeh, kaj še le more reči potem mladina, ki mnogo bolj potrebuje razvedrila ter jej je družba takorekoč neobhodna potreba. To pa je tudi npravno, saj človek je za družbo ustvarjen ter si iste išče dokler je ne najde. Žal, da dostikrat mesto dobre slabo ali še celo hudobno družbo najde. Posebno neizkušena mladina nam večkrat takim potom sama nevede v slabo družbo zaide, iz katere potem prihaja telesno in duševno uničena. Zatorej prav nepametno ravnajo isti, ki mladini ne dopustijo nikakega razvedrila ali družbe, naj si bo že ista poštena ali ne, češ: saj je lahko doma. Pri tem pa ne pomislijo, da so mladini družbe, v katerih se razvedruje, zelo potrebne, da celo koristne, ter da jim mladina vsled hrepenenja po isti prav lahko na kriva pota med slabe družbe zaide.

Družb imamo dovolj na razpolago, vendar vse ne ustrezajo potrebam in željam naše mladine. Nekatero družbe pa tudi nimajo zdrave podlage in prav paziti moramo, da ne zaidemo v družbo, kjer se morda širi brezverski ali protinarodni duh, ki bi nas kot mlade in neizkušene lahko pokvaril. Po mojem mnenju ter po mnenju prijateljev mladine so iste naj-pripravnejše pevske družbe, ki pa naj bodo vsikdar na odločno zdravi podlagi, v katerih se naj pojejo poštene pesmi in, ki se nikdar ne shajajo v krčmah. Saj take družbe nudijo mladini dovolj zdravega razvedrila, ob enem pa jej tudi utrjujejo narodno zavest. V pevskih družbah se tudi privadimo omikanemu družbinskemu življenju in vljudnemu obnašanju, kajti znano je, kako se pravi pevci drug proti drugemu uljudno obnašajo in izogibljejo vsake besede, katera bi morebiti žalila tega ali onega pevskega sodruga.

Srce pa nas mora boleti, ako vidimo mladino, posebno mladeniče, da se zbirajo na ponočnih shodih, med surovimi tovariši ter potem cele noči rogovilijo okoli po vaseh in uganjajo svoje surovosti. Da, znani so mi celo takšni, ki se kar naravnost podajo v kake slabe krčme, kjer popivajo tisto peklenko pijačo — žganje, povrh vsega še pa igrajo za — denar. Domov idoč pa — da se naravnost izrazim — ne pevajo, temveč grulijo ostudne klafarske pesmi v tako prečudnih melodijah, da mora poštemu človeku kar slabo prihajati. Ne bodem omenjal žalostnih nasledkov, ki takim nesrečnežem dostikrat že za petami hitijo, dovolj je ako rečem, da se s takim ravnanjem žali Bog in pošteni ljudje, ter da so poboji in druga hudodelstva sad takih družb.

Sklepčne besede.

Torej mladeniči in dekleta! Sklenimo danes, da se hočemo v bodoče kar naj-skrbneje izogibati vsake slabe družbe ter si hočemo za naprej le take družbe snovati, le v take družbe zahajati, ki bodo v resnici za naše dušno in telesno razvedrilo skrbele, obenem pa nas tudi vadile čednostnega katoliško-narodnega življenja. Naše geslo pa bodi: Proč od slabih družb! Proč z ostudnimi klafarskimi pesmi! Učiti se hočemo le lepih, bodi si nabožnih ali milih narodnih pesmic. Končno se pa obračamo s prošnjo do vseh prijateljev mladine in do pevovodij, naj bi nas tudi marljivo vadili lepih pesmi. Sosebno hvalevredno ulogo bi imeli v tem naši gg. organisti, ako bi učili mladino lepega narodnega petja, kako storijo to nekateri organisti v celjskem in šmarskem okraju. Pomagali bi izobraževati našo mladino, ob enem pa bi tudi lahko izgovili sebi prav dobrih cerkvenih pevcev. Prav toplo svetujemo tudi gospodom organistom, da bi izurili mladeniče, ki bi peli moške zборе tudi v cerkvi, sosebno sedaj, ko namerava naš ljudomili cerkveni skladatelj g. Danilo Fajgelj, zopet izdati novih napevov za moški zbor. — Z mladeniški pozdravil!

Mladina iz Ponikve.

Razne novice in druge reči.

Naše misli. Slovenski mladeniči hodijo sedaj k naborom, nekateri so že bili, nekateri še bodo. Vsako leto skoro se je slišalo ob tem času o kakem pretepu, letos pa še nič. In mi nič bolj iskreno ne želimo, kakor to, da bi ne prišlo letos do prav nobenega nereda. S tem je našim narodnim nasprotnikom odvzeta vsaka prilika, da udrihajo po slovenskem ljudstvu in njegovi mladini. Da se mladeniči, ki so naši prijatelji in somišljeniki, ne udeležujejo pretepev, to itak dobro vemo, za to so preolikani. Njih vzgled pa upliva blagodejno že tudi na druge mladeniče. In oni gotovo ne bodo zamudili, preprečiti z modro besedo letos vsaktero rabuko med mladino, ki jo kličejo k naborom. Potem bodo tudi nasprotniki morali pripoznati, kar mi vedno s ponosom ponavljamo: Mi gremo naprej, mi mladi! S tem pa seveda ni rečeno, da bi se morali naši mladi junaki držati na dan nabora kakor kisle Minke. Ne, naj bodo le fletni in veseli, toda tudi veselje mora imeti svoje meje! Poročajte nam mladeniči tudi, koliko so vas v katerem kraju odbrali. Iz ormoškega

okraja smo že zvedeli, tam jih dobi na jesen 138 mladeničev vojaške kape. Nemška in italijanska mesta dobijo torej na jesen zopet mnogo zalih fantov v svojo sredino! Ako nam pošljete iz vseh krajev poročila, potem bomo povedali število odbranih slovenskih mladeničev, in svet bo strmel, koliko krvnega davka plačujemo mi Slovenci mili Avstriji. In na podlagi tega števila bomo ob priliki zopet malo zaropotali ter zahtevali od avstrijske vlade, da se ozira na naš krvni davek in upošteva naše zahteve. Ravno kar nam je pošta prinesla iz Radenc na Murskem polju veselo poročilo, da so radenski mladeniči vse pozivnice za vojaški nabor poslali v Ljutomer nazaj, ker so bile samo nemške, ter zahtevali, da se jim pošljejo slovenske. Kajne, to so vam junaki, korenjaki! Slava njihovi narodni zavednosti! Mnogo naših mladih naročnikov in naročnic je nemara zadnji čas veselo obhajalo svoje godove, mi mislimo na Jožefe in Micke. Škoda, mi v uredništvu ne poznamo vaših imen, ta ima upravnik, sicer bi vam gotovo lepo častitali. Vi odkimavate neverjetno z glavami in se nam smejite? Prosimo! Mi znamo, kaj se nam spodobi! No, bodele videli! Pred Veliko nočjo še bo naš list enkrat izšel, in takrat nas poglejte in poslušajte, kako krasno čestitko vam povemo za Veliko noč! Do istega časa pa: da ste nam zdravi!

Drznost nemškega obrtnika. Na prostoru, ki je lastnina oo. misijonarjev pri Sv. Jožefu blizu Maribora, bi rad postavil tudi nemškonarodni klobučar Ludvik Hlustig svoj prodajalni šotor. Ker so oo. misijonarje že obljubili prostor drugim obrtnikom, ni Hlustig dobil prostora. To ga je tako razkačilo, da je celo reč dal priobčiti v »Marburgerci«, ki očete misijonarje na grd način napada in jih imenuje »bindišarje«. Kakor slišimo, Hlustig rad jemlje tudi slovenski denar, čeprav so mu Slovenci le »bindišarje«! Ali ni to drznost?

Ropar Weidinger pred sodiščem. Znani ropar in morilec, Mihael Weidinger — nemškega rodu — ki je dne 25. januarja letos v Slovenskih goricah umoril Rozalijo Hvalič ter hišo oropal, je bil dne 14. marca pred mariborskimi porotniki. Priznal je vse ter se celo nekako ponašal s svojimi zločini. Povedal je, da je beračil iz Radgone v Gradec v nadi, da ga primejo in preskrbe za par tednov pri kakem sodišču. Ker pa se mu to ni posrečilo, vrnil se je v Slovenske gorice, kjer je ves teden na parni Hvaličeve hiše ležal in čakal, da hči Rozalija zapusti stanovanje, na kar bi mu bilo lahko bolnega njenega očeta oropati. Ko mu je bilo čakanja preveč, je šel dne 25. januarja zjutraj v kočjo s trdnim sklepom, da Rozalijo Hvalič zadavi. Natanko opisuje, kako jo je zgrabil za vrat, da ni mogla dati glasu od sebe, jo vrgel na tla ter jej zadrnil vrv okoli vratu. Porotniki so vsa vprašanja potrdili, na kar je bil Weidinger obsojen v smrt na vislicah.

Sv. Anton v Slov. Goricah. V 4. št. »Štajerca« sem čital, da nesramno obdeluje c. kr. poštarja pri Sv. Antonu v Slov. Goricah. V preteklem tednu sem bil po svojih opravkih na pošti pri Sv. Antonu. Videli sem poštarja Jakoba Šegula ter se prepričal, da uraduje zelo prijazno in ljudomilo. Ne vem torej, odkod vzame »Štajerc«

besedo, da kar naravnost laže, da je g. Šegula odšel. Tudi zavoljo njegovih dijaških časov bi naj »Štajerc« molčal. Dovolj je celej okolici znano, da gosp. Šegula v Mariboru in v Ptujju le zavoljo bolehanja ni dovršil šole. Le vsled tega so bili skrbni stariši primorani, vzeti ga domov. Če pravi »Štajerc«, da g. Šegula ni dovršil šole, nato povemo mi, da gosp. Šegula v znahosti vendar preseže marsikaterega špricanega teologa, kar se lahko dokaže. Ali se razumemo? Kadar zineš, govoriš neresnico ali pa obrekovanje. Fej te bodi!

Nesrečno mesto za Slovence je mesto Ptuj. Ono ima žalostno čast, da se v njem tiska nemškutarski list, ki bi rad spravil slovensko ljudstvo pod komando slabovernih nemških trgovcev in krčmarjev. Ptuj ima tudi to žalostno čast, da se v njem naredi največ hudičeve pijače za Spodnji Štajer, ki vničuje telesne in duševne moči vrlega slovenskega ljudstva! Dvojen strup prihaja torej iz Ptujja za Slovence!

Ptujske slovenske trgovce zasmejuje zadnja nemška sestra »Štajerčeva« imenovana »Pettauer Zeitung«. Slovenci, mi pa se držimo zvesto svojih slovenskih ljudi. Zahajajmo v slovenske trgovine in če je potreba, v slovenske gostilne. Kažimo povsod svojo narodno zavednost.

Sv. Urban pri Ptujju. Velika nesreča bi se bila lahko zgodila v Vintarovskem vrhu pri posestniku Francu Belec dne 22. sušca. Ob peti uri popoldne je začela goreti »kopica« slame prav tik gospodarskega poslopja, a radi mirnega, brezvetrovnega vremena in pridnih rok, ki so spretno gasile, se je obvarovalo poslopje nevarnosti, in le stama je zgorela, kar občuti sicer posestnik težko, ker že krma primanjkuje.

Od Sv. Petra pri Radgoni. Kot so naši pradedovi branili svoj rod, tako tudi vi sinovi branite ga povsod! — Zima bo skoraj minula, prišla bo spet vesela pomlad. Vsa narava se bo začela gibati in napredovati. Tudi v naša srca, predragi mladeniči iz št. petrske župnije bi naj prišla vesela spomlad, da bi se tudi mi začeli gibati in napredovati v narodnem življenju. Zdramimo se torej iz narodnega spanja, ter začnimo v obilnem številu vstopati k bralnemu društvu. Dragi fantje, ne nazadujmo in ne pripustimo, da bi nas dekleta prekosila. Po vseh krajih se fantje združujejo, zakaj pa bi mi spali, ko je vendar tukaj pri nas nujno potrebno, da se združimo in z združenimi močmi odbijamo napade naših sovražnikov, kateri nam hočejo iztrgati mili naš materni jezik. Če nam tudi kateri nemčur kakega bindišarja zasučje, ne vstrašimo se tega, to nam mora vžgati le nov pogum. Če se bomo vstrajno in složno vojskovali mi mladi, potem je upati, da nam bo milejše solnce posijalo. Torej na delo rodoljubno!

Priprost naroden fant.

Iz Lastniča pri Sv. Miklavžju na Polju. Kaj tako gledate, gospod urednik, češ, od kod pa je to, saj še ni bilo nikdar slišati tega imena? Nič se ne čudite, ampak poslušajte! Naša občina sicer ni velika, pa vendar imaš ljubi »Naš Dom« pri nas že lepo število naročnikov, posebno mladina te rada prebira. Le tako naprej, saj sta »Slov. Gospodar« in »Naš Dom« naša najljubša slovenska časopisa. Pa še nekaj bi vam, gospod urednik, rad

tiho na uho povedal, namreč, da smo imeli pri nas tudi dva Psihofagova naročnika. A eden je sprevidel, da je Psihofag samo farbal kmete, zato mu je dal slovo. Drugi je pa neki mizar, ki še zmeraj svojo modrost zajema iz giftne krote. Pa upamo, da se tudi kmalu poboljša. Ti pa ljubi »Naš Dom« le prihajaj v vedno večjem številu knam, Psihofag pa naj gre v stran! — Kmetiski fant.

Celjski okoličani se vedno na raznih shodih ugovarjajo nakani nemških Celjanov, ki bi slovenski okoličanski okolici odtrgali davčno najznamenitnejše dele občine. Celjski okoličani vedo že dobro, kako so jim celjski Nemci naklonjeni!

Sad nemškega hujskanja zoper Slovence. V nekem nemškem kraju blizu Celja živi slovenski trgovec. Že pred več leti je prišel pod vpliv nemčurjev, ki so ga pridobili z zvijačami za sebe. In bil je še pred nekaj tedni pristen nemčur in še le zdaj se je popolnoma odpovedal vsaki zvezi z Nemci in nemčurji. Dozdaj je jemal za svojo trgovino blago pri samih nemčurjih v Celju in drugod, pred tednom dni je pa vsem plačal, kar je bil dolžan in vsem odpovedal nadaljne pošiljatve blaga in je dal vsa nova naročila narodnim trgovcem v Celju in drugod. Prej je zmiraj zmerjal čez slovenske »prvake«, odvetnike, duhovne, učitelje itd., in čez takozvani novoslovenski jezik, kajti navzel se je vsega tega iz nemških časopisov, ki so zmiraj pisali zoper takozvane slovenske »prvake« in takozvano novo slovenščino, katere v resnici ni. Vprašate, kaj ga je tako izpreobrnilo. Glavni vzrok je po njegovem lastnem izpričevanju hujskanje nemških listov zoper slovenske kmete, katere nemški časopisi zmerjajo celo za morilce in ljudožrce!

Izpod Oljke. Da me bode poznali, gospod urednik, Vam moram najprej povedati, da sem jaz povodni mož, ki že iz davnih časov prebiva pod letuškim jezom. Odkar so napravili skoz Savinjsko dolino železnico in začeli staviti tam tovarne, se nisem več prikazal na vrhu zemlje, ker ta presneti dim mi kar sapo jemlje. Kar mirno in srečno sem živel v svojem domu globoko pod vodo. Zadnji čas pa me je začelo nekaj vznemirjati. Zazdalo se mi je, da voda Savinje ni več tako čista, kot je bila nekdanj, da jo nekaj kalč. Tudi so večkrat v moje domovje prihajali kaj čudni glasovi. Kaj neki to pomeni? sem začel misliti, in sklenil, da pri prvi priliki hitim sam pogledat, kaj se čudnega godi na zemlji. Onega jutra sem se ravno pripravljal, da povzijem nekaj postrvi, in da veste, gospod urednik, savinjske postrvi so nekaj posebnega, le žalibog, da so tako redke postale. Tedaj me pa naenkrat dregne v uho oni čudni glas, ki me je že tolikokrat jezil. Hitro pustim vse in hitim, kar me nesejo moje plavute po vodi kvišku. Kmalu sem na jezu. Pogledam v stran, od katere prihaja glas. Zagledam pošto, ki prihaja od Pake sem. Spoznal sem jo po tem, ker je ravno taka, kakor je vozila svoje dni skoz Braslovče v Mozirje. Na poštne voze je bilo par ljudij, vzadaj pa cel kup čudnih živalij, ki so se mi zdele podobne korondičem, le večje in bolj rejene so bile. Od teh je prihajalo tisto čudno kvakanje. Pri mostu se je pošta ustavila. Ker mi je bila mauta na potu in sem svoj rešpetlin, s katerim vidim skoz zid, doma

pozabil, nisem mogel videti, kaj se godi. Hitro stečem po svoj rešpetlin. Ko se vrnem, ravno še vidim, kako odhaja pošta, pa s precej manj krotami, kakor jih je imela poprej. Druge so pri mostu odložili in sedaj so kobacale na vse strani v razne hiše Letuša in tudi gor v Podgorje. No, si mislim, te živali morajo biti tukaj že dobro znaue. Rad bi vedel, kaj bodo tukaj počele. Zato si vzamem posebno eno na piko. Polna krast in grb kobaca naprej. Zagledata jo dva moža in ji kar tečeta naproti. Eden kar potegne nož, kroto obrneta in takoj ji razparata trebuh. Zdaj sem tudi videl, da je imela na trebuhu zapisano ime »Ptujška krota«. Še živi odpreta želodec in črve in tu sem gledal v grdi nesnagi ostanke raznih človeških kostij in več kolarjev, kakoršne nosijo mašniki. Oh, sem vzkliknil, to je pa bila nevarna zver, ta je ja ljudi žrla. Kar trd sem bil od groze. Ali kar naravnost slabo mi je postalo, ko sem gledal, kaj se je še naprej godilo. Ona dva moža sta namreč z največjo slastjo začela požirati vso to nesnago in vse ostanke, ki so bili v želodcu krota. Da, kar pipala sta se, kdo bo več dobil. Jaz pa sem rekel: Kak želodec neki imajo ti ljudje, da morejo kaj takega uživati, ostanke ljudij, lastnih svojih bratov, ki jih je tako grda žival že na pol prebavila! Ne! kaj takega pa že ne! Tako slabo mi je postalo, da sem moral hitro domov, da sem požrl nekaj popra. Zato pa tudi nisem mogel za vsemi krotami gledati. Kadar pa se mi moj pokvarjeni želodec nekoliko popravi, bodem pa zopet šel gledat, v katere hiše kaj lazijo te živali. Morda grem še dalje proti Mozirju in proti Paki malo pogledat ali pa celo na braslovsko stran, ker se mi zdi, da na vseh treh krajih kvakajo te čudne kroto, ki imajo tako slast do ljudi in posebnost do duhovnikov. Vam, gospod urednik, sem pa mislil po drobno o tem sporočiti, ker sem slišal, da imate neke posebne liste, ki take kroto ubijejo in jim vzamejo življenje. Če bi takih listov kaj veliko sem poslali, to bi bilo dobro, da se ne bi ljudje na onih krotah spreobjedli. Toda sedaj moram pa nehati, da ne bodete rekli, da sem stara baba, ki klepeče brez konca. Pa brez zamere Vaš udani — Povodni mož.

Iz Vranskega nam pišejo: Gospod urednik, zopet nekaj novega pri nas! Da imamo Marijino družbo, to vam je že znano. Da pa imamo sedaj tudi izobraževalno ali bralno društvo, tega pa še gotovo niste vedeli. Ustanovili smo jo v nedeljo dne 8. sušca popoldne. Skromno smo začeli, vendar je že pristopilo blizu 100 udov. A kadar nas gospod predsednik bralnega društva zopet skupaj pokliče, pristopilo nas bode kot listja in trave. In tedaj tudi vam naznamim število, ki bode tako veliko, da še si vi misliti ne morete!

Iz Bizeljskega nam pišejo: Od kar zahaja k nam neustrašljiv slovenski junak in zagovornik, dragi »Naš Dom«, v daljši suknji, še ni ničesar poročal svojim čitateljem o naši daleč znani bizeljski fari. Mnogim čitateljem »Našega Doma« še tudi gotovo ni znano, da imamo na Bizeljskem poštni voz in sicer z nemškim napisom: K. k. Post Wisell. Istotako je tudi poštni pečat le nemški. Še nekaj, g. urednik! Na šolskem posloplju je tudi prabit napis: Volks-Schule — Ljudska šola. Zakaj nima slovenski prednosti? Saj se poznamo po...! Gospod župan in drugi merodajni možje,

ali bi se ne dalo pri tem kaj ukreniti? — Letos je bila pri nas zelo huda zima. Bil je občutljiv mraz. »Štajerc« ga je tudi občutil, ker so mu njegovi naročniki večinoma zmrznili. To pa zato, ker jih je ob novem letu nafarbal, da bo v večji obliki izhajal in še naročnino je zvišal na en goldinar. Pri nas se hitro vidi, kdo je »Štajerček« pristaš. Imamo jih malo število in sicer take, katerim je živa vera in slovenska narodnost deveta briga. Ti ne morejo spoznati hinavca, ki kmete z levico objema, z desnico pa vleče zadnje moči iz njih. Tisti, kateri imate naročenega tega germansko-luteranskega gada, zanesite ga tje, kamor spada. Berejo ga pač le tisti, ki so zoper lastno voljo zaslepljeni, ker še drugih časnikov brali niso. Naročajte si le časnike, ki se potegujejo za sveto vero in krasno slovensko domovino, kakor sta »Slovenski Gospodar« in »Naš Dom.« Imel še bi veliko poročati, ker pa »Naš Dom« ni prijatelj dolgih dopisov, zato vržem pero do drugokrat v kot. Fant iz fare.

Slovinci! Na shodih izražajte v posebnih sklepih svojo nevoljo nad nemškimi spodnještajerskimi časniki, ki vas venomer blatijo pred svetom kot narod morilcev, ubijalcev in tatov! Zahtevajte od obrtnikov, trgovcev in gostilničarjev, da si ne drže takih nesramnih časopisov! Slovenski kmetje in delavci, ne dajte se sramotiti na lastnih tleh od ljudi, ki živijo od vašega denarja in vaših pridelkov.

Za smeh in kratek čas. Zadnji »Štajerc« pripoveduje o duhovščini starih časov, kako so »nosili svoje debele trebuhe po lepih klosterskih vrtilih.« Vzamimo, da je to bilo res, a bilo je res samo v starih časih. Zdaj je drugače! Poglejmo le v Ptuj! V novjših časih nosijo premnogi nemški purgarji, trgovci in krčmarji »svoje debele trebuhe po lepih in krasnih vinogradih v sredini slovenske zemlje.« Časi so se izpremenili, kaj ne? — »Štajerc« pripoveduje tudi, kako so morali kmetje nekdanj škofom, plemenitnikom, grofom in baronom hoditi v roboto delat. Res je to, res je tudi, da je marsikje gospodska ž njimi takrat zelo, zelo trdo ravnala, a v obče se je takrat kmetom boljše godilo ko dandanes. Boben poje dandanes kmetskim posestvom neprestano, posestva kupujejo bogati tovarnarji, trgovci in meščani, a kmetje postajajo njih hlapci, delavci, viničarji. Ta robota dandanes je hujša, kakor nekdanj! Takrat je smel kmet vsaj imeti posestvo in delati za to roboto, sedaj nima posestva in mora delati vendar hudo roboto! — Kmetom eeljskega, ptujskega in mariborskega okraja svetuje zadnji »Štajerc, naj se ne postavijo na svoje noge, naj ne prodajajo pridelkov po lastni volji. Obljubi tudi daljši članek, v katerem bo pregovarjal kmete. Glejte pravega prijatelja kmetov! — Zadnji »Štajerc« si privošči samo dva duhovnika, župnika pri Sv. Barbari v Halozah in župnika v Kotljah, za nameček pa še tudi narodnega nadučitelja pri Mali nedelji. Dober tek!

* * *

Osebnostne novice. Imenovani so: učitelj J. Janč v Beljaku za nadučitelja v Vrbi; učitelj E. Sille v Škocjanu za nadučitelja na Domačalah; šolski vodja J. Lausegger na Golšovem za nadučitelja v Pokrčah.

Deželni predsednik koroški vit. pl. Fraydenegg-Monzello hoče, kakor

poročajo »Freie Stimmen«, v kratkem odstopiti in se podati na svoje posestvo na Zgornjem Štajerskem. Znano je, da je pod njegovo vlado šel nemški nacjonalizem na Koroškem prav v klasje. Slovenci ne bodo za njim jokali.

Najbolji odgovor. Čitatelji so bili izvedeli, kako so Slovenci v Beljaku v hōtelu Meran najeli prostore za svoje stanke in kako so potem nemški nestrpneži izsilili iz gostilničarja, da je prostore zopet odpovedal. Sedaj pa brzozavljajo »Slovincu«, da v odgovor na to nemško nestrpnost Slovenci v Beljaku snujejo svoj Narodni dom. Nemci nas ne bodo ugnali v kozji rog!

Celovška porota. Letošnje prvo zasedanje celovškega porotnega sodišča se je pričelo dne 5. marca. Bili so obsojeni: 16-letni krojaški pomočnik Fr. Weber iz Labuda je svojemu mojštru dne 12. novembra 1902 zažgal bajto in ga pri tej priliki tudi okradel. Obsojen je bil na 5 letno težko ječo. — Radi nenravnosti je bil hlapec Seb. Köstinger, star 27 let, iz Šmihela v labudski dolini obsojen na 5 let težke ječe. — Cigani Anton Held, Janez Held, Edmund Rak in Mar. Held so se lansko leto klatili po podjunijski dolini ter tam beračili in kradli. V Podgori pri Globasnici so ukradli kokoš. Kmet Lušin je tekel za njimi, da dobi kokoš nazaj, a so ga zapodili. Anton in Janez Held sta dobila po štiri mesece; Mar. Held, ki je kokoš odnesla, eno leto ječe. — Dne 6. septembra l. l. je nastal v Domačalah hud pretep, pri katerem sta bila udeležena delavca, 27 letni Jan. Reinwald in 42 letni S. Adunka. Udarila sta žagarja Jan. Zifererja tako, da sta mu prebila črepinjo in je vsled tega umrl. Jan. Reinwald je dobil 3 leta, Adunka 2 leti težke ječe. — V velikovski ubožnici kar nič ni ugajalo 45 letnemu R. Randlerju, ki je moral tam prebivati. Ukradel je več ubožcem 63 K ter se peljal v Celovec, kjer je denar zapravil in se potem sam naznanil na rotozvu. Rekel je da je raje zaprt, kot v velikovski ubožnici. Bil je prej že 17 krat zaprt in več kot 20 let je že prebil v ječah. Sedaj je dobil zopet 7 let težke ječe. Želja se mu je tedaj izpolnila. — Radi nenravnosti je bil žagar J. Fop iz Perarole na Laškem obsojen na jedno leto težke ječe.

Iz Reberce. Smrt je pri nas svojo koso prav neusmiljeno zavihetela, tako da smo imeli kvaterni teden štiri pogrebe. Prvi je bil v torek, pokopali smo dveletnega otroka, v sredo smo izročili materi zemlji staro ženo, v četrtek pa sta bila kar dva pogreba, spremili smo k večnemu počitku dve deklici v najbolj cvetočih letih. Bog daj umrlim večni mir in pokoj!

Župnika hotel zastрупiti. V Mariji Bistrici na Koroškem se je zgodil žalosten slučaj. Kaplan Mašek je rad živel v veseli družbi, čeprav mu tega slabe denarne razmere niso pripuščale. Pri nekaterih ljudeh je bil seveda priljubljen! A prišel je v velike denarne razmere in iz teh si je hotel nesrečni mož pomagati — s hudodelstvom. Vzel je svojemu župniku hranilne knjizice in nameraval župnika zastрупiti, da bi mu ne prišel na sled. A zastрупljenje se hvala Bogu ni posrečilo. Kaplan Mašek je bil v Celovcu zaradi poskušenege umora obsojen na 15 let težke

ječe. Zopet živ dokaz, da pohajanje gostiln rodi slab sad!

Koroške novice. Za zaklad za prvo pomoč ob uimah se je doslej nabralo 15.627 kron. — Pobegnil je iz celovške kosarne topničar V. Kompoš. — Koroška kmetijska družba je imela dne 11. t. m. svoj letni občni zbor. Za predsednika je izvoljen Čare. Družba obstoji zdaj 138 let. Udov šteje 6399, podružnic 117. — Blizu Marije v Smerečju je padajoče drevo uailo hlapca A. Ragen. — Nova posojilnica se je ustanovila v Mariji na Zili. Ravnatelj je Alojzij Mörtl p. d. Kancijan v Podobravi.

Škoflče. Pri dražbi dne 5. marca je tukajšnje Halijevo hišo licitiral krojaški mojster izpod Jerberga, Pintarič, za 8300 kron. Gospa Weinländer je zgubila okoli 3000 kron.

Logavas. Pri podiranju lesa v Štreklovem gozdu je borovec padel na Vještrovega hlapca Jakoba Reichmana in ga ubil. Obležal je takoj mrtev.

Nasledki žganja. Dne 4. marca t. l. umrl je v hlevu pri Likebu v Šmihelu Jernej Pušnik p. d. Enzi, delavec iz Gornovec, nagle smrti. Zvečer še je hodil po trgu s steklenico žganja v roki, zjutraj pa so ga našli trdega. Pil je žganje čez mero in to mu je pripravilo naglo smrt. Občina je z njim zgubila enega »davkojemalca«. N. p. v m.!

Št. Peter na Vašinjah. Lep kinč, namreč nov križev pot je dobila naša farna cerkev v dar. Stari mali križev pot se pač ni podajal več visoki in prostorni cerkvi. Zato je blaga dobrotnica gospa M. Plešivčnik kupila novega z lepim slovenskim napisom in ga darovala. Križev pot stane 90 kron in je bil ob slovesnem streljanju s topiči blagoslovljen 1. marca od frančiškanskega odposlanca, ki je prišel iz Beljaka. V primerni pridigi je razložil č. g. Val. Weiss, kanonik iz Velikovec, pomen sv. križevega pota. — Kakor sem slišal, se je občinska pisarna preselila iz oddaljenega »Lindenhcfa« k farni cerkvi v gostilno pri Štantmanu. — Znano mi je, da se velikovski liberalci in posilnemoi zelo veselijo, da je bil izvoljen poslancem Tempohar, češ, sedaj se bomo najeli golaža in se napili žganja. Ne bodo se dolgo! — Vsem mladeničem zelenega Štajerja in mile Koroške, ki radi »Naš Dom« beró in si ga naročujejo, bratski, iz srca vdan pozdrav pošilja A. F. fant iz fare.

Duhovske zadeve. Birma in kn. šk. vizitacija bo letos po sledečih župnijah: Meseca aprila: 21. Šmihel pri Gospisveti; 22. Borovlje; 23. Sveče; 26. Loče; 27. Podkloster; 28. Nemški Plajberg; 29. Domačale. Mes. maja: 5. Zweikirchen; 9. Osoje; 10. Trebnje; 11. Africa; 12. Radentein; 13. Malo Cirkno; 14. Knezovo; 23. Weisenstein; 24. Baldramsdorf; 25. Kolbnica; 26. Zgornja Bela; 27. Stal. Meseca junija: 8. Grades; 9. Lieding; 15. Sv. Peter pri Grabštanju; 16. Globasnica; 17. Črna; 18. Guštanj; 19. Št. Andraž v Jabudski dolini (nižji redovi); 21. Št. Pavel; 22. Grebinjski kloster. — Za prošta Podkronosom je imenovan preč. g. Jan. Wieser, dekan v Velikovec.

Pripomoček zoper križe. Kdo na tem božjem svetu je brez vsakega križa? Vsak ga ima; nekateri še po več. Kdo je pa tudi, ki bi si ne želel otresti se križa?

Gotovo nihče. Toda kako? To je prav lahko! Le poslušaj! — Oče je ležal na smrtni postelji. Svojim otrokom, ki so jokali krog postelje, pravi: »Otroci moji! Bogastva nimam, da bi vam ga zapustil! Obdelujte pridno to malo posestvo, katero vam zapuščam, v edinosti in medsebojni ljubezni. Kadar se vam bo pa posebno slabo godilo, vam pa zapuščam ta-le zavojček, katerega takrat odprite in našli boste v njem pomoči.« Ne dolgo po očetovi smrti pobila je toča vse poljske pridelke. Otroci so prišli v veliko stisko. Zato so sklenili odpreti zavojček, misleč, da je v njem denar. Toda kako se začudijo, ko najdejo v njem samo tri podolgovate koščke papirja. Na najdaljšem je bilo zapisano: »Božja volja«. Na drugem, nekoliko krajšem: »Lastna volja«. Na tretjem so pa stale besede: »Položite listek z lastno voljo počez na božjo voljo, pa se vam naredi križ. Položite pa lastno voljo pod božjo voljo tako, da jo bo pokrila, ste pa brez križa. Zdaj pa naredite, kakor hočete. Ako se vaša volja križa z božjo voljo, naredi se vam križ, katerega morate nositi. Ako pa svojo voljo položite pod božjo voljo, bode vsaka težava lahka in križ ne bode za vas križ.« — Ako te, dragi bralec, teži kak križ, stori po tem nasvetu, pa bodeš brez križa.

Strahovita nevihta je razsajala v noči od 6. do 7. marca in 7. marca v vseh francoskih primorskih mestih, zlasti na severnem obrežju, odkoder se poroča o neštevilnih neizgovornih ribiških ladjic in drugih malih jadernikov. Tudi v Parizu je pometal tako silen veter po ulicah in cestah, da je napravil povsod mnogo škode. Neštevilno dreves je poškodovanih. Vihar je razbil stekla po oknih in izložbah, potrgal raz prodajalnice napise, tako, da je pogled na nekatere ulice res zelo žalosten.

Kako hoče bolgarski učitelj služiti svojemu narodu. Mladeniči iz Makedonije, kjer se pripravljajo sedaj za vojsko, radi obiskujejo zagrebško učiteljske. Pred nekaj leti končal je eden izmed teh mladeničev to učiteljske in ponujali so mu službo učitelja na Hrvaškem, kateri pa službe ni hotel vsprejeti in je ponudbo takoj odklonil, ker se je hotel vrniti nazaj v domovino. Na vprašanje pa, kako bo tam živel, odgovori: »Ni mi do tega, kako bom živel, temveč na tem mi je, kako bom umrl. Mojega starega očeta in mojega očeta so obesili Turki, in znabiti, da tudi mene doleti enaka usoda. Toda narodu mojemu preti še toliko gorja in trpljenja, da je ono trpljenje, katero je že prestal, malenkostno napram trpljenju, katero bo še prestati moral. V boju za svobodo Makedonije pa morajo biti edini vsi Bolgari, in med temi se ne sme pogrešati mene kot učitelja.« — Nato je odšel. Znabiti, da je že mrtev, znabiti, da stoji na čelu kake čete, pripravljen, vsak trenutek dati svoje življenje za svobodo naroda svojega. Njegovi nekdanji prijatelji in tovariši na zagrebškem učiteljskem se pa večkrat spominjajo in mu iz srca želé, da bi doživel svobodo svojega naroda.

Liter žganja je spil neki Mato Smiljanč v Brodu na Savi. Stavl je namreč, da spije liter žganja na en dušek. Ali svojo lakomnost je drago plačal — s svojim življenjem. Ko je izpil, je padel in ni se več dvignil. Odnegli so ga na hlad, kjer je umrl ob 11. uri zvečer v največjih

mukah. Pokojnik je zapustil ženo in tri otročiče. Dogodek je prijavljen sodišču.

Strašna nesreča na železnici. V bližini Orleansa pri New Yorku je pričel greti vlak, v katerem so bili samo vozovi petroleja. Na stotine ljudij je gledalo ob progi velikanski prizor. Nakrat se je zgodila razstrelba in plameni so objeli poleg stoječe. 22 oseb je zgorelo, mnogo oseb je nevarno opečenih.

Pripovedke. Ko je bil angleški kralj Karol I. peljan v ječo, je rekel spremljevalcem: »Za to, kar jaz kot kralj naredim, nisem odgovoren drugemu, razven Bogu!« Na to je rekel eden izmed sodnikov: »Ravno zato vas hočem k Bogu poslati, da boste se tam mogli zagovarjati!« — Ko je španski kralj Filip IV. († 1645) izgubil Portugalijo, Kalabonijo in druge provincije, dal si je naslov »Filipa Velikega«. Nadvojvoda Medinski, ko je to slišal, je rekel: »Naš kralj je kakor jama, čim več se iz nje vzame tem večja je!«

Kuhali ali pekli? V Parizu je pripravljaj vojaški duhovnik svoje vojake na sv. izpoved. Poleg drugega jim je govoril o mukah v peklju. Stotnik, ki je to poslušal, a je bil slabovernež, vpraša po pridigi duhovnika: »Velečastiti gospod! Ali se bodo pogubljeni v peklju kuhali ali pekli?« — »Gospod stotnik«, odgovori duhovnik čisto mirno, »ne belite si radi tega glave, boste že videli kadar pridete tja.« Nekaj dni kasneje je stotnik klečal pred istim duhovnikom, da se skesano izpove. Resnica protrese mozeg in kosti.

Legenda. V starih časih je bilo, ko je neko leto trta zelo slabo obrodila. Malokdo je imel na prodaj, pa še to je bilo zelo kislo. V neki gostilni so tega leta sedeli kranjski dolenski kmetje pri meri kislega vinca in v enomer tožili: »Bog se nas usmili! Tako vino! Bog nam pomagaj!« Slučaj je pa nanese, da je šel tod mimo sv. Peter in je slišal te tožbe. Seveda je to v nebesih Bogu Očetu povedal, kako se dolenski kmetje vkljub slabi trgatvi in kislemu vinu pri vsaki kupici spominjajo njegovega Stvarnika. — To je zelo razveselilo dobrega nebeskega Očeta. Za plačilo za to jim je dal zelo rodovitno leto. Imeli so dobrega vina kakor vode. Vedno dobre volje sedeli so pri polnih vrčih ter pili in peli, peli in pili, na Boga pa popolnoma pozabili. Tudi to leto je prišel sv. Peter pogledat mej ljube Dolence, kaj počnó. Prišel je zopet mimo te gostilne, kjer je lani čul mile tožbe. Veselil se je že dobri svetnik, da bode poročal nebeskemu Očetu, kako ga letos hvaležni povelečujejo. Toda kako se je zavzel, ko je videl že vse pijane krog miz sedeti, in ko je slišal, da vsakdo, ki izpije čašo vina, imenuje satana mesto Boga in k imenu dostavlja: »To je vino! Drugačno, kakor je bilo lani. Hudič, le pijmo ga.« — Žalostno je odšel v nebesa potožit nebeskemu Očetu to nehvaležnost Dolencev.

Naš prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand. Pred par dnevi je priobčil ogrski časopis »Jövendö« o našem prestolonasledniku nadvojvodu Francu Ferdinandu daljši članek pod naslovom »Nadvojvoda Franc Ferdinand na svojem domu«. Med drugim piše omenjeni list o nadvojvodu Francu Ferdinandu tudi tole: Nadvojvoda in njegova soproga živita najraje sama za se. V gledišče zahajata prav poredkoma. Cesar je nadvojvodi in njegovi

soprogi jako naklonjen. Odkar sta poročena, so obiskali kneginjo že vsi nadvojvode, razun nadvojvode Friderika, kojega hči je bila namenjena za ženo nadvojvodi Francu Ferdinandu. Kneginja Hohenberg je jako lepa in jako zdrava gospa in ljubi jako sport. Najmanj pristopa v palači nadvojvode imajo časniki. Nadvojvoda pa čita mnogo listov raznih struj ter prijereja iz njih izerpke za cesarja. Govorec o časnikih, pravi nadvojvoda, naj le pišejo o meni kar hočejo, pride pa čas, ko se bodo prepričali, da so me sodili krivo. Nadvojvoda in njegova soproga sta vsak dan pri maši. Spolnujeta natančno postne predpise in ne jesta mesa v prepovedanih dneh. K spovedi gresta vsaki mesec. Njuni spovednik je pater Fischer. Večkrat se dogodi, da se o polnoči poslovita od gostov, ter se podata k molitvi v domačo kapelo. Prvikrat je posegel nadvojvoda v politične zadeve koncem lanskega leta, ko se je sklepala avstro-ogerska nagodba. Steril je to baje po cesarjevem naročilu. Poklical je k sebi namreč dr. Körberja in mu je baje rekel: Glejte da spravite nagodbene zadeve v red, kajti inace cesar odstopi. Govori se tudi, da je rekel nadvojvoda pri ti priliki dr. Körberju: Glede Čehov in drugih Slovanov skrbel bodem jaz, Vi pa pripravite k pameti Nemce.

Ni več deklet. Ogersko vlado jako skrbi naraščajoče izseljevanje mladih deklet v Ameriko. Minister Szell je poslal okrajnim oblastnikom okrožnico, v kateri obžaluje to žalostno dejstvo in ukazuje, da se smejo mladoletna dekleta izseliti samo, če dovolijo stariši ali varuhi in če potujejo v družbi odraslih.

Napredek v Ljubljani. Minuli teden je dobila Ljubljana novo napravo. Na različnih krajih so se nastanili snažilci čevljev. To je prav koristna naprava, ki se gotovo obnese.

S snegom zastrupilo se je osem šolarjev v Nišu. Med potom v šolo jedli so, da bi si žejo ugasili, sneg, ko so pa prišli v šolo, so jeli tožiti, da jih grozno ščiplje. Otroci leže sedaj smrtno nevarno bolni in kažejo se simptomi slični zastrupljenju z opijem. Zdravniki si ubijajo glave, kako je prišla strupena snov v čisti sneg.

Kako so cigani po Krasu hudiča izganjali.

Lani se je klatila po Krasu ciganska družba; nje člani so bili: Ivan Held, Marija Held in nje mož. Osleparili in okradli so tri kmete in dve kmetici. Dne 29. decembra lanskega leta so se priklatili tudi v Opatjeselo.

Ravno mračilo se je. Potrkali so na vrata male kmečke hiše ter prosili hišnega gospodarja Franceta Boškina prenočišča. Ta jih ni hotel sprejeti pod streho. Zato spregovori glavar ciganov navidezno ves obupan tako-le:

«O lepi, dobri očka! Vi hočete zdaj enak greh storiti kakor Judež Iskarjot, ki je izdal Kristusa. Mi smo romarji in potujemo na Sv. Goro; vsako toliko pa gremo v Rim, da povemo papežu, kako se obnašajo vaši Opajci. Mi smo odrešeniki sveta, brez nas bi se svet podrl.»

Te besede so Boškina omečile. Hitro je letel po drva ter zakuril močen ogenj, da bi si cigani ogreli svoje od mraza otrpale ude. In res, cigani so se najprej

pri ognju dobro ogreli. Ciganka je potem začela kuhati kokoš, katere gotovo ni sama izredila, cigana pa sta začela na citre igrati.

Kar zaškrepečejo citre! Začuden vpraša Boškin, kaj da pomenja ta čuden glas. «Ljubi očka», odgovori mu Held, «ta glas naznanja, da ste vi obseden. Zahvalite Boga, da smo prišli v Opatjeselo; mi znamo hudiča izganjati in rešimo vam tudi vaše vole, ki bi bili drugače v treh dneh pockali.»

Boškin se je tresel strahu ter cigana milo prosil, naj ga reši hudobnega duha.

Cigan usliši in začne svoje opravilo. Najprej poškropi Boškino glavo z vodo, o kateri pravi, da je blagoslovljena in da jo je natočil iz studenca, ki teče v papeževi spalnici. Potem mu obsuje glavo z moko. S to zmočeno moko mu namaže obraz in tudi oči, tako da ni Boškin nič videl. To priliko sta porabila Held in njegova sestra ter ukradla Boškino celo gnjat, nekaj sira, sladkorja in kave. Ko je cigan na ta način panal hudiča, ukazal je Boškino, naj mu izroči še to, kar ima v žepu. Boškin da radovoljno še 2 kroni in 58 vinarjev ciganu, ki mu obljubi, da ponese ta denar papežu, da bo zanj bral eno mašo.

Dne 30. decembra so jo cigani popihali v Brestovico. Vzeli so s seboj, kar so bili prejšnji dan nakradli; pred odhodom so Boškino ukradli še eno kokos — v nadomestilo za ono, katero so prejšnji večer skuhati in použili.

V Brestovci stopijo v hišo Franciške Stanič. Nje moža ni bilo doma, delal je v kamnolomu v Sesljanu. Gospodinjo prosijo, da bi smeli skuhati kavo. Kavo Boškino!

Zvečer je prišel domov tudi gospodar. Cigani so se znali tem dobrim ljudem tako prikupiti, da so jih pogostili in prenočili. Po večerji so cigani lepo molili z družino rožni venec, potem so šli spat v hlev. Drugo jutro je šel gospodar že ob peti uri v kamnolom.

Held stopi zdaj pred gospodinjo ter jo tako nagovori: «Lepa gospodarica! Včeraj nismo hoteli vašega moža ostrašiti — ali vi ste obsedena! Ako bote imela sinove, rodili se bodo z rogovi; vaš mož pa se ponesreči v kamnolomu. Rešitev je le ena: iz vas se mora izgnati hudobni duh, ki je prav za prav pogubljena duša nekega vašega sorodnika.»

«Kaj mi je storiti, da se rešim?» vpraša uboga žena, ki se je vsa tresla. Cigan ji odgovori:

«Prinesite mi svoje ženitvansko oblačilo, poročni prstan, uhane in vso svojo zlatenino. Vrh tega prinesite mi še eno srajco, par hlače in uro vašega gospodarja, in videla bode, da vas rešimo.»

Ženica prinese zahtevane reči in jih položi na mizo pred cigana. Zdaj je začel cigan «pananje». Napolnil je majhen kozarec z znano blagoslovljeno vodo ter vrgel v njo kokošje jajce. Jajce je vzel počasi iz kozarca ter je razbil. Iz razbitega jajca je potem potegnil navidezno koščico, o kateri je trdil, da je koščica pogubljene sorodnika.

Na to je pričel Held in njegova žena pljuvati v zrak trdé, da tako zapodita pogubljeno dušo. Toda kmalu reče cigan: «Duša noče oditi; ona zahteva še deset kron.»

Franciška Stanič je iskala zahtevanih 10 kron na posodo po celi vasi in jih je

srečno ciganu tudi prinesla. Ta reče zopet:

«Storili smo, kar je bilo mogoče, ali to se ne zadostuje. Vi, draga mamka, morate vso to robo z denarjem vred povezati v culo, ter jo nesti o polnoči na glavno cesto. Ustavite se na križpotju in čakajte, dokler ne pride pogubljena duša vašega sorodnika. Ona vam bo hotela vzeti culo, a vi ji pljunite v obraz in bežati bo morala.»

Revica je bila vsa preplašena in je izjavila, da ne gre o polnoči na križpotje za ves denar sveta; ob enem pa je prosila cigane, naj nesó oni culo na križpotje. Zviti ptiči so se navidezno dolgo branili, a naposled so vendar odšli s culo, obljubivši, da se po treh dneh vrnejo.

Seveda niso šli čakati pogubljene duše, marveč popihali so jo s culo vred proti Mirnu. Med tem se je vrnil mož Franciške Stanič z dela. Ko je izvedel od žene, kaj se je zgodilo, je o tem hitro obvestil žandarmerijo, ki je že drugo jutro v Mirnu ulovila Ivana in Marijo Held. Glavni ptič in izganjalec hudičev je pravici ušel.

V petek 6. marca t. l. je obsodilo tržaško deželno sodišče Ivana Helda v ječo na 2 meseca in Marijo Held pa na 6 mesecev.

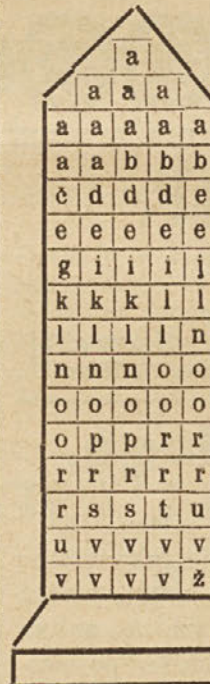
Tudi ta kazenska obravnava nam dokazuje, da je nevednost in neumnost najdražja reč v deželi.

Obelisk.

Besede značije:

1. Soglasnik.
2. Zver.
3. Amerikanski denar.
4. Sadunosno drevo.
5. Gozdovo drevo.
6. Del človeškega trupla.
7. Potrebna reč za kupčijo.
8. Mesto na Ogrskem.
9. Vrsto pastirjev.
10. Rokodelec.
11. Največja rastlina.
12. Godbeno orodje.
13. Rokodelec.
14. Mesto v Afriki.
15. Mesto na Ogerskem.
16. Ptico.

Srednje črke dobro pogojenih besed dajo praznik, ki se bliža.

Rešitev zastavic v zadnjem listu:

Kisek, romar, olovo, Neron, Adiza.

Prav so jo rešili: Kati Blumer in Marija Kunst v Št. Pavlu pri Preboldu, Oton Vrbnjak pri Sv. Miklavžu, Filip Omladič, Karol Pečovnik v Braslovčah, Martin Skale, Šmarje pri Jelšah, Jožef Goričnik v Glinjah, Ludovik Maguš, Josip Štelcar v Kraljevcih, Franz Voršič na Seniku, Jernej Planko, Jožef Žagac v Stari Loki, Štefan Jelen v Latkovi vasi, Mihael Šmajš, Blaž Prislan, Janez in Franca Vovšek v Braslovčah, Jurij Rajster v Paki, Sladkovec Tonika v Ilijaševcih, Kranjc Barika, Pečuh Marija pri Sv. Križu, Florijan Gregel v Žalcu, Godec Ferdinand v Guštanju, Simonič Franček, Irgl Milika, Satler Julika, Petrena Anica v Sv. Urbanu nad Ptujem.

Listnica uredništva.

Mladenič iz Pišec: Cutimo z Vami in Vas iskreno pozdravljamo!

Pozor! Za spomlad in poletje priporočam mojo ravno došlo blago po jako znižanih cenah! — Velika izber svilenih robcev po 1 do 2 gld.

Matija
pri zvezdi
Gosposke ulice 11 Maribor

Stergar
pri zvezdi
Maribor Gosposke ulice 11

Pristna tkanina za prati v vseh barvah	1 meter	od 18 do 20 kr.
kroa-tkanina	"	20 " 25 "
atlas-satin	"	24 " 35 "
tirolski loden	"	1.50 " 2.— fl.
Sukno za moške obleke, črne in modre	"	1.10 " 2.40 "
Kranjski loden, cela obleka s podšivom	"	5.50 "
Naking za podvzglavnike iz perja	"	40 " 56 kr.
Čoig za hlače in obleke, dvojne širokosti	"	55 " 85 "
Volneno blago za ženske obleke 120 cm široko	"	25 " 80 "
Črn kažmir	1 meter	38 " 95 "
Črn atlas 140 cm širok, za predpasnike	"	55 " 1.05 "
Šifon	"	15 " 24 "
Belo platno	"	12 " 15 "
Vojaško platno je najboljšje	"	18 " 20 "
Oksfort za srajce	"	16 " 26 "
Platnena tkanina za zglavnike 120 cm široka	"	32 " 48 "
Rumeno platno za spodnje hlače in srajce	"	12 " 20 "
Rumeno platno za rjuhe 160 cm širok	"	40 " 55 "
Cisto platno za rjuhe 160 cm širok debele niti	"	65 " 1.— "
Druk za domačo porabo, dvojne širokosti, z zelenimi, rumenimi in belimi rožami	"	24 " 28 "

K nakupu vabi uljudno

Usnje-platno za koleseljne	1 meter	od 90 do 1.20 kr.
Pisani in beli robci	1 komad	5 " 10 "
Spodnje hlače iz rumenega platna	"	35 " 50 "
Srajce iz oksforda	"	55 " 85 "
Jaegrove srajce	"	45 " 75 "
Bele srajce, Ilkane	"	90 " 1.20 "
Ovratniki iz platna	"	12 " 18 "
Srajce za turiste	"	70 " 1.20 "
Perkal-robci	"	20 " 28 "
Odeje z dobro volno	"	2.— " 2.80 "
Nogavice za ženske	"	16 " 25 "
Nogavice za moške	"	14 " 20 "
Obrisalke	"	15 " 30 "
Moderoci	"	50 " 1.50 "
Dežniki	"	1.10 " 1.90 "
Namizni prtli za veliko noč, rudeči, modri in beli	"	45 " 1.— "
Rjuhe, izgotovljene 2 m dolge iz molina	"	80 " 1.— "

Podšivi po najnižjih cenah.

Naročila se odpošljejo hitro po povzetju. Vzori se vsled pomanjkanja časa ne odpošljejo.

3 1—12

M. Stergar.

5 1—1

Kolar,

vešč vsakega kolarskega dela, išče se za več let; kateri ob enem razumi še mizarško delo — ima prednost. Ponudbe se zahtevano plačo sprejema oskrbnništvo grajščine Klenovnik pošta Vinica Hrvaško.

Jožef Ullaga,

trgovina z manufakturnim blagom v Mariboru, Tegetthoff-ova ulica 21 priporoča svojo veliko in raznovrstno zalogo manufakturnega blaga, platna in sukna, posebno lepo izbirko sukna za moške in ženske obleke po najnižji ceni, ter odeje in perilo lastnega izdelka. 18 26—28

Slovenska delavnica Konrad Skaza

St. Ulrich—Gröden Tirol

se priporoča 28 12—9 za izdelovanje vseh cerkvenih umetnih del n. p. svetnikov, križev, altarjev, prižnic, križevih potov itd. Fotografije, načrti, spričevala na zahtevanje!

Slovinci!

Spominjajte se ob vsaki priliki družbe sv. Cirila in Metoda!

Tisk tiskarne Sv. Cirila v Mariboru.

Topinambur

ali takozvani zimski krompir, ker se še le spomladi izkapa, prodaja se seme kg po 20 vin., ta krompir raste v vsaki zemlji, zelo dobro obrodi tudi brez gnoja in je izvrstna hrana za svinje. Nikdo naj ne zamudi poskusa z nekoliko kg narediti. — Manje od 5 kg se ne razpošilja. Oskrbništvo grajščine Klenovnik pošta Vinica Hrvaško. 6 2—1

Gozd na prodaj

v Ptujski okolici (Johannesberg) se ceno in po celo ugodnimi pogoji prodaj; več oralov obsegajoči gozd, v katerem se že desetletja ni več sekalo, več se poizve pri gospodu Avgustu Erzin, trgovcu v Ljubljani, Radeckega cesta št. 14. 7 1—1

Odlikovani z obiskom Nj. c. in kr. visokosti nadvojvoda Evgena.

Josip Tručl

Največja zaloga biserov, zlatnine in srebrnine, bronca in optičnih ređij. — Velika zaloga cerkvenega orodja.

Priporočam se v izdelovanje svetilnikov, svetilk, svečnikov, monštranc, kelihov, ciborij, itd. ter v popravljanje vseh cerkvenih in altarnih orodij. Posebno priporočam: nove kelihe v ognju pozlačene ter s srebrom okrašene 500 do 600 g. težke od 50 gld. naprej; nove svečnike za oltarje okrogle, gladke, brušene, 60 cm. visoke po 4 gld. 50 kr.

Velika zaloga namiznega orodja.

Slavnim občinskim predstojništvom priporočam znamke za pse po zelo nizki ceni.

Priporočam se vešč. duhovnikom in cenj. p. n. občinstvu v obilna naročila ter zagotavljam, da se bodem trudil izgotoviti vsa cenj. naročila najtočnejše in po nizki ceni.

(20) 12—9

Josip Tručl

Maribor, Grajska ulica št. 6.

Vse po nizki ceni!

Za izdelke se jamči!

Ustanovljena l. 1860.

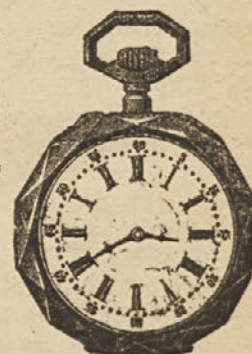

Mihael Ilger-ja sin

urar, juvelir, prodajalnica zlatnine in srebrnine v Mariboru poštna ulica števil 1 (Postgasse 1).

Največja zaloga ur in juvel. Prodaja zlatnine in srebrnine po fabriški ceni.

Zmiraj najnovejše!

Odgovorni prednik Edv. Jonas.

Last in zaloga kat. tisk. društva v Mariboru.